

dem ligge i Bøsserne indtil videre. Og hvis Ministeren var bange for Tyve, som jo ogsaa undertiden bryde ind i Kirkerne og opbryde en Kirkeblok og tage Pengene uden at gøre Forskel i saa Henseende, kunde Ministeren bede Sognepræsten om at gemme disse Penge, den Tillid kunde man nok yde Sognepræsten. Men bemyndige Sognepræsten til at fordele disse Midler til de trængende har den højtærede Minister aldeles ingen Ret til.

Jeg ved ikke, om Præsterne ville paa-tage sig dette Hverv. Hvis jeg var Præst, vilde jeg meget betakke mig og være meget betænkelig ved om jeg fremtidig alene skulde have det Hverv at uddele disse Penge til trængende i Menigheden. Det er ikke usædvanligt, at Præsterne blive mistænkeliggjorte. Socialdemokraterne holde ikke deres Haand over dem, og jeg anser det derfor for højst rimeligt, at Præsterne meget let blive mistænkeliggjorte for Partiskhed om ikke for noget værre, naar det er dem og dem alene, der skulde uddele disse Midler til Smaafolk i Sognene. Og hvad skal man saa mene om de nye Præster, dem, der ere ansatte i Løbet af det sidste Aar! Der er faa af dem, der have Kendskab til Befolkningen. Man kan ikke forlange, at Præsten, saasnart han er indsat i sit Embede, skal være bekendt med Menighedens Medlemmer og deres økonomiske Kaar. Han ved heller ikke, hvem der har faaet Penge i Forvejen. Han er kort sagt ikke inde i disse Forhold og bør da have Bistand ved Uddeling af Midlerne af stedkendte Folk. Det forekommer mig derfor, at i Stedet for straks at udstede et saadant Cirkulære, lægge alt vedrørende Forvaltningen af Kirkebøsserne i Præstens Haand, burde Ministeren, da Rigsdagen var samlet, være kommen til denne og have sagt som saa: Nu er det nødvendigt at faa en Ordning af dette Forhold, da Forkastelsen af Menighedsraadsloven har taget Grunden bort under Menighedsraadene, og sætte noget andet i Stedet. Og en saadan Lov kunde meget hurtig med den store Indflydelse, Ministeriet har i dette høje Ting, blive ekspederet herfra op i det andet Ting. Da vi have den kraftige Regering, vi have, er jeg overbevist om, at den vilde have lagt et saadant Højtryk paa Landstinget, at vi, selv om dette Ting ikke i Forvejen var saa medgørligt, som jeg antager, det vilde være i dette Tilfælde, havde faaet en Lov igennem. Jeg mener derfor, det ikke er rigtigt, naar den højtærede Konseilspræsident har sagt paa Regerin-

gens Vegne, at det, der var sket, var noget absolut nødvendigt. Nej, det var absolut ikke paa-trængende nødvendigt, men det skulde se saa rask ud, at Regeringen paa egen Haand kunde træde i Lovgivningsmagtens Sted og organisere disse Forhold.

Styrelsen af selvejende Kirker er et Forhold, som kun kan ordnes ved Lov. De Regler, der gælde indtil videre, ere de Bestemmelser, der findes i Christian V.s Lov, og de enkelte Aftaler, der ere truffene mellem de forskellige Ministerier og Finansudvalget om de nye selvejende Kirker. Dette Forhold kan ikke ordnes ved administrative Forholdsregler, det maa paa-kræve Lovgivningsmagtens Omhu og Forsorg.

Saa komme vi til det vigtigste og mest omfattende af de tre Cirkulærer, det er det berømte Cirkulære om Valg af Præster. Da Menighedsraadsloven bortfaldt, bortfaldt med det samme den sidste og eneste Indflydelse, som Sognemenighederne lovtlig havde til at gøre sig gældende med Hensyn til, hvem de skulde have til Sognepræst. I Middelalderen havde Befolkningen en meget udstrakt Myndighed til at vælge sine Præster. Den blev ved Tidernes Ugunst tagen fra den, og det forekommer mig at være paa høje Tid, at man skaber en lovhjemlet Ret for Menighederne til at tage Del i Valget af deres Præster, ikke ved Cirkulærer, thi Sognemenighederne skulde ikke være udsatte for ministeriel Vilkaarlighed, de maa vide, hvad der er deres lovlige Ret, og kunne gøre den gældende i Fremtiden.

Dette Cirkulære er det mærkeligste, som jeg endnu har set udgaa fra et Ministerium. Jeg havde ikke ventet at se et Cirkulære, der var affattet saa løst og var saa lidt gennemtænkt som dette Cirkulære af 8. Januar 1910. Det er det mest skødesløst affattede Cirkulære, som jeg har set, og det undrer mig, at den ærede Minister, som dog har Forstaaelse af disse Forhold, har villet sætte sit Navn derunder. Hvad indeholder det? Det indeholder en Bestemmelse om, at „ved fremtidig Ledighed i Præsteembeder udenfor København og Frederiksberg Provsti vil Ministeriet være sindet at give Pastoratets til Folkekirken hørende, over 25 Aar gamle Beboere Adgang til at fremsætte Ønsker med Hensyn til Embedets Genbesættelse, naar det senest 3 Uger efter Opslaget af det ledige Embede anmeldes for Provsten, at der ved et med en passende Frist sammenkaldt offentligt Møde af ovennævnte